

ΝΕΟΥ ΟΡΓΑΝΟΥ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ ΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Σχετικά με το θέμα των γνωμοδοτήσεων για τη Πλατείας Διοικητηρίου, η κ.Λιλιμπάκη τόνισε ότι ο Ο.Θ., αν και θα επιδιώξει να διαχειριστεί το θέμα, δεν έχει ενημερωθεί για την προκήρυξη και την πρόοδο της μελέτης αξιοποίησης των αρχαιολογικών ευρημάτων. Ακόμα δεν έχει κοινοποιηθεί στον Ο.Θ. η μελέτη διπλής αξιοποίησης της πλατείας Διοικητηρίου, που έγινε από μέρους Επισημονικής Επιτροπής του ΑΠΘ, ώστε να γνωμοδοτήσει για το ζήτημα ως μεγάλο έργο, σύμφωνα με τις αρμοδιότητές του. Η άποψη του Ο.Θ., όπως έχει εκφραστεί ήδη, αφορά τη διερεύνηση συνύπαρξης αρχαιοτήτων και χώρου στάθμευσης σε κλίμακα που δεν θα αντιστρατεύεται βασικές κατευθύνσεις του Νόμου του Ρυθμιστικού Σχεδίου και του Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου Θεσσαλονίκης που προβλέπει για την πλατεία χώρο πρασίνου και parking. Η ίδια επεσήμανε ότι ο σχεδιασμός που προωθείται από μέρους του Ο.Θ. με σκοπό τη μεταφορά των στρατιωτικών μονάδων εκτός του αστικού ιστού, και την απόδοση των στρατοπέδων στην πόλη, λαμβάνει υπόψη του την ιστορικότητα των τόπων, αλλά και το αξιόλογο κτιριακό απόθεμα με στόχο την επανάχρηση και την ανάδειξή του.

ΓΕΓΟΝΟΣ Η ΠΗΓΑΙΑ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΤΩΝ ΑΘΗΝΑΙΩΝ ΣΤΗΝ ΚΑΡΔΙΑ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΠΟΛΗΣ
Το πρόγραμμα ενοποίησης των αρχαιολογικών χώρων- ανάπλασης του ιστορικού κέντρου της Αθήνας (πλην Εξαρχείων), που έχει χρονικό ορίζοντα ως το 2007-2008, αλλά ήδη αναβάθμισε σημαντικά την όψη της πρωτεύουσας, «παραδίδοντάς» την με διαφορετικό πρόσωπο στους επισκέπτες των Ολυμπιακών Αγώνων, παρουσίασε από την πλευρά της η **αρχιτέκτων-πολεοδόμος Ντόρα Γαλάνη, τεχνική διευθύντρια της εταιρίας «Ενοποίηση Αρχαιολογικών Χώρων Αθήνας ΑΕ» (ΕΑΧΑ).**

Η εισηγήτρια ανέφερε ότι οι συνθήκες υλοποίησης του προγράμματος ήταν δύσκολες, λόγω του ότι το συγκεκριμένο έργο υπήρξε το πρώτο (χαρακτηρίστηκε και πιλοτικό) μεγάλο δημόσιο έργο στην καρδιά της Αρχαίας Αθήνας, με ό,τι αυτό μπορεί να συνεπάγεται ως προς τη βεβαιότητα ύπαρξης ή ανεύρεσης αρχαιολογικών ευρημάτων ανυπολόγιστης αξίας. Η ίδια επεσήμανε ότι, σε κάθε περίπτωση, το πιο σημαντικό τμήμα

του αρχαιολογικού πάρκου, ο Μεγάλος Περίπατος στο σύνολό του (Αρεοπαγίτου-Παύλου-Ερμού-Αδριανού) λειτουργεί ήδη και η πηγαία επιστροφή των Αθηναίων στην καρδιά της αρχαίας πόλης είναι γεγονός. Επίσης, η ομιλήτρια εξέφρασε την πεποίθηση ότι οι χώροι λειτούργησαν καλά στους Ολυμπιακούς Αγώνες, ακριβώς επειδή δημιούργησαν έναν ενιαίο «υποδοχέα».

Το πρόγραμμα είναι ένα πολυτομεακό εγχείρημα, στο οποίο συμμετέχουν κυρίως δύο υπουργεία, τα ΠΕΧΩΔΕ και Πολιτισμού. Τα δύο αυτά υπουργεία καθόρισαν ένα κοινό πρόγραμμα, στο πλαίσιο του ΡΣΑ και του ΓΠΣ Αθήνας, με 80 περίπου συγκεκριμένα έργα- παρεμβάσεις. Προς την κατεύθυνση αυτή συστάθηκε το 1997 η εταιρία «Ενοποίηση των Αρχαιολογικών Χώρων της Αθήνας, Α.Ε.».

ΟΧΙ ΣΤΑ ΤΕΧΝΙΚΑ ΕΡΓΑ ΑΝΕΥ ΜΕΤΡΟΥ ΚΑΙ ΦΟΒΟΥ

Από την πλευρά του, ο **αρχαιολόγος Χαράλαμπος Μπακιρτζής, Έφορος Βυζαντινών Αρχαιοτήτων**, τόνισε ότι «για να λειτουργήσουν δημιουργικά στην κοινωνία οι αρχαιολογικοί χώροι, τα μνημεία και τα εκθέματα των μουσείων, οφείλουν να διατηρούν όχι μόνο την υλική τους υπόσταση, αλλά και την αυθεντικότητά τους». Ωστόσο, πρόσθεσε, «η ιστορική μνήμη των μνημείων δεν είναι δύσκολο να καθεί, όταν με πρόσχημα τη συντήρηση και την επισκευή τους αναλαμβάνονται τεχνικά έργα άνευ μέτρου και φόβου, με αρχές τεχνοκρατικές και όχι ουμανιστικές, με μεθόδους που σταματούν στην επιστημονική ανάλυση και δεν φτάνουν στη σύνθεση της προστασίας».

Σύμφωνα με τον εισηγητή, ο κίνδυνος αυτό είναι εμφανής ιδιαίτερα στις μεγάλες πόλεις, διότι στη διαχείριση των μνημείων επεμβαίνουν πολλοί και διάφοροι. «Ο διαχειριστής οφείλει να είναι η Πολιτεία και οι τοπικές κοινωνίες, ώστε να διασφαλίζεται η αειφόρος ωφέλεια του συνόλου», συνόψισε ο κ.Μπακιρτζής.

ΜΝΗΜΕΙΑ ...ΕΦΤΑΣΦΡΑΓΙΣΤΑ ΜΥΣΤΙΚΑ

Εισήγηση με θέμα «συνέχεια της ιστορίας- ασυνέχεια της πόλης: μια προσέγγιση», πραγματοποίησε η **αρχιτέκτων μηχανικός Γαρυφαλλιά-Κατσαβουνίδου του Δήμου Θεσσαλονίκης**, η οποία αναφέρθηκε μεταξύ άλλων στην «απομόνωση» των μνημείων της Θεσσαλονίκης από το κοινό. Σε αντί-

θεση με το Πάνθεον της Ρώμης, ένα μνημείο μόνιμως ανοιχτό και τόπο συγκέντρωσης κατοίκων και τουριστών, που ξεκουράζονται στα μαρμάρινα σκαλοπάτια του, η «δική μας» Ροτόντα είναι απομονωμένη και «κλειστή». Πολλοί βυζαντινοί ναοί, αλλά και αρχαιολογικοί χώροι της πόλης φυλάσσονται σαν ...εφτάσφραγιστα μυστικά, με αποτέλεσμα να είναι «χαμένοι» στη συνείδηση των πολιτών, εξαιτίας της ελλιπούς ενημέρωσης και της ανεπαρκούς εξασφάλισης επισκεψιμότητας.

Σχετικά με την πλατεία Διοικητηρίου, η κ.Κατσαβουνίδου επεσήμανε ότι τα σχέδια για χώρο στάθμευσης ματαιώθηκαν και πρόσθεσε: «Είναι όμως παραπλανητικό, αντί να αναθεωρηθεί η αρχική επιλογή, να γίνεται προσπάθεια να επικαθίσει μια τέτοια χρήση σε έναν χώρο με αυτή την ιστορική σημασία». Το ζητούμενο είναι η νέα χρήση να είναι συμβατή με τη λειτουργία του χώρου ως αρχαιολογικής περιοχής – η πλατεία Διοικητηρίου να ανακτηθεί για να αποδοθεί στην πόλη, με διαδρομές, πλατώματα ή και ελαφρές κατασκευές που να επιτρέπουν την παράλληλη θέαση των αρχαιοτήτων», υπογράμμισε η ομιλήτρια. «Στη Θεσσαλονίκη, όπου έγιναν τόσα λάθη, όπου τόσο λίγα έχουν διατηρηθεί, τα μνημεία, ερειπωμένα ή μη, δεν συνιστούν ασυνέχειες στην πόλη, αλλά το αντίθετο – η σύγχρονη πόλη έχει να κερδίσει πολλά από τη συνέχεια της ιστορίας. Αυτά που έχουν απομείνει, πρέπει να διατηρηθούν για να μας συνδέουν με την ιστορική μνήμη. Το μεγάλο στοίχημα για τη Θεσσαλονίκη είναι να εξασφαλίσει κοινωνική συναίνεση», πρόσθεσε η κ.Κατσαβουνίδου. Κατά τον χαιρετισμό του στην ημερίδα, ο **γενικός γραμματέας του ΥΠ.ΠΟ, Χρήστος Ζαχόπουλος**, χαρακτήρισε ως πολύ γόνιμο το γεγονός ότι άνοιξε η συζήτηση για την ενοποίηση-αξιοποίηση των αρχαιολογικών χώρων και της Θεσσαλονίκης και διαβεβαίωσε τους παρευρισκόμενους ότι, από πλευράς του υπουργείου Πολιτισμού, υπάρχει διάθεση για συνεργασία. Χαιρετισμούς στην εκδήλωση απηύθυναν επίσης ο **αντιπρύτανης του ΑΠΘ, Χ. Καλτσίκης** και ο **αντινομάρχης Θεσσαλονίκης, Στ. Αβραμίδης**, ενώ ακολούθησαν σημαντικές παρεμβάσεις και συζήτηση, στην κατέμεστη αίθουσα του δικηγορικού συλλόγου

Την ευθύνη οργάνωσης της ημερίδας είχαν οι **αρχιτέκτονες Πρ. Νικηφορίδης, Β. Παπαγεωργίου, Κ. Πετρίδου και Π. Ταρανή** ■

